Protecția socială a persoanelor cu handicap

Aspecte generale

Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficienţelor lor fizice, senzoriale, psihice, men- tale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale.

Principii

Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handi- cap au la bază următoarele principii:

a) respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului;

b) prevenirea și combaterea discriminării;

c) egalizarea șanselor;

d) egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

e) solidaritatea socială;

f) responsabilizarea comunității;

g) subsidiaritatea;

h) adaptarea societății la persoana cu handicap;

i) interesul persoanei cu handicap;

j) abordarea integrată;

k) parteneriatul;

l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază;

m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii;

n) protecție împotriva neglijării și abuzului;

o) alegerea alternativei celei mai puțin restrictive în deter- minarea sprijinului și asistenței necesare;

p) integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handi- cap, cu drepturi și obligații egale ca toți ceilalți membri ai societății.

Drepturile persoanelor cu handicap

Persoanele cu handicap beneficiază de drepturi la:

a) ocrotirea sănătății - prevenire, tratament și recuperare;

b) educație și formare profesională;

c) ocuparea și adaptarea locului de muncă, orientare și reconversie profesională;

d) asistență socială, respectiv servicii sociale și prestații sociale; e) locuință, amenajarea mediului de viață personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informațional și comunicațional;

f) petrecerea timpului liber, acces la cultură, sport, turism;

g) asistență juridică;

h) facilități fiscale;

i) evaluare și reevaluare prin examinarea la domiciliu a per- soanelor nedeplasabile de către membrii comisiei de evaluare, la un interval de 2 ani.

Asistentul personal

Asistent personal pentru copilul cu handicap grav este angajat de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul DGASPC pentru persoanele cu handicap, pe baza recomandărilor anchetei sociale realizate de către o comi- sie din cadrul compartimentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința copilul cu handicap grav; părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav pot opta pentru primirea unei indemnizații echivalente cu salariul net al asistentului social debutant din unitățile bugetare sau pentru asistent personal; modalitatea de plată a indemnizației se va stabili prin ordin comun al Ministru- lui sănătății și familiei și al Ministrului administrației publice.

În cazul copilului sau adultului cu handicap, fără discer- nământ, asistentul personal nu poate fi angajat decât cu acordul familiei sau al susținătorilor legali ai persoanei cu handicap.

Obligațiile asistentului personal

a) să participe, o dată la 2 ani, la instruirea organizată de angajator; b) să semneze un angajament, ca act adițional la contractul individual de muncă, prin care își asumă răspunderea de a realiza integral planul de recuperare pentru copilul cu handi- cap grav, respectiv planul individual de servicii al persoanei adulte cu handicap grav;

c) să presteze pentru persoana cu handicap grav toate activitățile și serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fișa postului și în planul de recuperare pentru copilul cu handicap grav, respectiv în planul individual de servicii al persoanei adulte cu handicap grav;

d) să trateze cu respect, bună-credință și înțelegere per- soana cu handicap grav și să nu abuzeze fizic, psihic sau moral de starea acesteia;

e) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare survenită în starea fizică, psihică sau socială a persoanei cu handicap grav și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.

Drepturile persoanei care îngrijește un copil cu handicap

a) concediu și indemnizație pentru creșterea copilului cu handicap sau, după caz, stimulent lunar, până la împlinirea de către acesta a vârstei de 3 ani, în condițiile prevăzute de lege;

b) concediu și o indemnizație pentru creșterea copilului cu handicap în cuantum de 450 lei, pentru copilul cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani;

c) program de lucru redus la 4 ore pentru părintele care are în îngrijire copilul cu handicap grav sau accentuat, până la împlini- rea de către acesta a vârstei de 18 ani, la solicitarea părintelui;

d) concedii medicale, acordate în condițiile legii, pentru în- grijirea copilului cu handicap care necesită internare, tratament ambulatoriu sau la domiciliu pentru afecțiuni intercurente, pre- cum și pentru recuperare/reabilitare, până la împlinirea de către copil a vârstei de 18 ani;

e) indemnizație lunară pentru creșterea copilului cu handi- cap, în cuantum de 450 lei, acordată persoanei cu handicap care nu realizează alte venituri în afara celor prevăzute la art. 58 alin. (4) lit. a), până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani;

f) indemnizație lunară pentru creșterea copilului cu handi- cap, în cuantum de 300 lei, acordată persoanei cu handicap care nu realizează alte venituri în afara celor prevăzute la art. 58 alin. (4) lit. a), pentru copilul cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani;

g) indemnizație lunară pentru creșterea copilului cu handicap, în cuantum de 300 lei, acordată persoanei care nu îndeplinește condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 7/2007, până la împlini- rea de către copil a vârstei de 3 ani, iar pentru copilul cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani un ajutor lunar în cuantum de 150 lei;

h) alocație lunară de plasament, acordată în condițiile legii, în cuantum majorat cu 50%.

Alocația de stat pentru copiii cu handicap

Contractul individual de muncă al asistentului personal se încheie cu primăria localității de domiciliu sau reședință a per- soanei cu handicap grav, după caz, în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii.Contractul individual de muncă se încheie pe perioadă determinată, în funcție de valabil- itatea certificatului de persoană cu handicap, dar nu mai mult de un an, cu posibilitatea prelungirii. Pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav contractul individual de muncă se încheie pe durată nedeterminată.

Copiii cu handicap, inclusiv copiii cu handicap de tip HIV/SIDA, beneficiază de alocație de stat în condițiile și în cuantumul prevăzut de lege, majorat cu 100%. Nu pot beneficia de acest drept copiii cu handicap care se află în internate sau centre de plasament aferente unităților ori instituțiilor de învățământ spe- cial sau în alte tipuri de instituții publice cu caracter social, cu excepția centrului de tip respiro, în care se asigură întreținere completă din partea autorității administrației publice. De acest drept poate beneficia copilul bolnav de SIDA numai pe perioada în care este îngrijit în familie.

Copiii cu handicap de tip HIV/SIDA beneficiază de o alocație lunară de hrană, calculată pe baza alocației zilnice de hrană sta- bilite pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice. Beneficiază de buget personal complementar lunar, indif- erent de venituri și familia sau reprezentantul legal al copilului cu handicap grav, accentuat ori mediu pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere.

Buget personal complementar lunar, indiferent de venituri, este:

1. în cuantum de 91 lei, pentru adultul cu handicap grav;

2. în cuantum de 68 lei, pentru adultul cu handicap accentuat;

3. în cuantum de 33,5 lei, pentru adultul cu handicap mediu.

Obligațiile persoanei care are în îngrijire, supraveghere și întreținere cun copil cu handicap

Persoana care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil cu handicap are următoarele obligații principale:

a) să asigure creșterea și îngrijirea corespunzătoare a per- soanei cu handicap;

b) să respecte și/sau să urmeze activitățile și serviciile prevăzute în planul de recuperare pentru copilul cu handicap, respectiv în planul individual de servicii al adultului cu handicap; c) să însoțească persoana cu handicap, la termenul necesar sau la solicitare, pentru evaluare și reevaluare, la comisiile cu competență în domeniu;

d) să se prezinte la solicitarea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sec- toarelor municipiului București;

e) să colaboreze cu asistenții sociali și specialiștii care au ca scop recuperarea, reabilitarea, orientarea profesională și integrarea socială;

f) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu sau reședință, starea materială, precum și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.

Obligațiile autorităților publice

În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să promoveze și să implementeze conceptul Acces pentru toți, pentru a împiedica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare;

b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea și producția de noi teh- nologii de informare și comunicare și tehnologii asistive;

c) să recomande și să susțină introducerea în pregătirea inițială a elevilor și studenților a unor cursuri referitoare la problematica handicapului și a nevoilor acestora, precum și la diversificarea modalităților de realizare a accesibilității;

d) să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la noile tehnologii;

e) să asigure accesul la informațiile publice pentru persoanele cu handicap;

f) să asigure interpreți autorizați ai limbajului mimico-ges- tual și ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate;

g) să proiecteze și să deruleze, în colaborare sau în partene- riat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conștientizare asupra importanței acesteia.

Salvați Copiii
Save the Children Romania